

בקרת ספרים וספרים שנתקבלו במערכת הרב גדליה זוב שווארץ

ספר דרוש וחידוש מאת הרב מנחם מרדכי פרענקעל תאומים זצ"ל
חלק א וחלק ב

כדי להבין קצת מעלת הרב הגאון המחבר זצ"ל ואישיותו הרב גוונית יש לצטט כמה שורות שנכתבו עליו בימי חייו כשהופיע ספרו "באר אבות" על פרקי אבות בשנת תשי"ד. וז"ל אישיותו רבת הגוונים של הרב הזה בתור גדול בתורה ועשיר במדעים חכם וסופר, בלשן ודרשן, חוקר ומטיף מצטיינת ביחוד בכשרון יצירה פורח ביותר, וספריה שלימה של כתיב יד ערוכה אצלו, כפי רשימת הספרים אשר מעבר הדף הזה. כאשר הופיע (בירושלים התרפ"ט) החלק הראשון מספרו דרוש וחידוש על התורה (בראשית תולדות ט עמודים) עשה רושם נפלא בחוג גדולי התורה והמדע. אם נאמר להביא כל דברי התהלה והשבח שנכתבו אודותיו ארכו הדברים מאד, די לצטט מתוך מכתבו של הגאון מסלוציק (כעת ר"מ ראשי בישיבת עץ חיים בירושלים) הגאון האדיר

הרב איסר זלמן מעלצער הוא כותב: כמעט שלא בא כבושם הזה בכל ספרי הדרוש החדשים (בדורנו) ורב גאון אחר כותב: ספר בהיר יחיד בימינו מעוטר ומשובץ בכל מיני שבוצים ופרחים יקרי ערך וכו' עכ"ל. הנה לאחר כל השבחים הנ"ל ע"י גדולי הדור בזמנו כמעט אין מה להוסיף אבל יש ליישר חילו של בני משפחתו ובמיוחד ידידי הרב אביעזר כהן שיחי מברוקלין נכד המחבר שהשתדל להדפיס במהדורה חדשה חלק א' וגם להוציא לאור מכתב יד החלק השני של דרוש וחידוש של שאר פרשיות בראשית. נפלא מאד שהמחבר שהיה מתקיפי גאוני ירושלים השאיר אחריו עשרות ספרים בכל מקצועות התורה שעדיין עומדים ליגאל מכ"י וימסרו לדפוס כדי להאיר לצבור התורני מאוצרות המחשבה של גדול בתורה.

ספר ימין משה על חמשה חומשי תורה, נ"ך, אגדות חז"ל, הגדה של פסח, תפילות- מאת הגאון הגדול רבי יוסף בנימין שמענוביץ זצ"ל מגאוני תקופי ע"הק ירושלים ת"נ.

לפי מה שמתואר בדברים אחרים מהמביא לבית הדפוס הרב אביעזר כהן שיחי ' נין המחבר ספר זה הוא הוצאה חדשה של הגאון המחבר ששלושים שנה לאחר פטירתו בשנת תרפ"ז נדפס ההוצאה הראשונה בשנת תשי"ז לפ"ק וכיון שאזל הספר מן השוק ולאחר בקשת רבים נדפס הספר במהדורה חדשה. עוד הוסיפו בהוצאה זו בסוף הספר כמה פניני חדושי תורה מחתן המחבר הגה"צ הרב ישראל הכהן זצ"ל ומבנו הגאון הרב רפאל מאיר הכהן זצ"ל רב בפילדלפיה בארצות הברית. על גדלות המחבר כבר הגיד עליו הגאון רי"ל דיסקין זצ"ל שאמר " שר יוסף בנימין מחדש חדושים לאמיתה של תורה" לכן אנו אסירי תודה לצאצאי המחברים הנ"ל על השתדלותם בעריכת הספר והוצאתו ובמיוחד להרב הדגול ר אביעזר כהן שיחי שזירז לפעולה חשובה זו כדי שנהיה מבושמים מתורת אבותיו הקדושים כולם מגדולי ירושלים.

ס שואל בשלמה - ביאורים ודיונים בשאלות מעשיות : ברכות ותפילות שבת ומועדים כשרות ועוד - מאת הרב אשר בוש.

הרב בוש הוא מן הלומדים המופלגים שיצא מבית המדרש של ישיבת רבנו יצחק אלחנן ואחד מן המשתתפים של "הדרום" במאמריו בהלכה וכבר פעיל בהרמת עסק של ועד ההלכה של הסתדרות הרבנים דאמריקא. בחיבור זה נתגלו כשרונות המחבר כבעל הוראה שטרח לאסוקי שמעתא אליבא דהלבאת לקראת הרבה בעיות הלכה. בדפדופי בספר ראיתי בס"ג שדן בבית הכנסת שארון הקודש בנו בצד צפון. תוכן השאלה בעניני בית הכנסת לארון הקודש בנו בכותל הצפוני ולמשך כמה שנים כל הקהל התפלל לצד ארון הקודש. וגם היה הרבה ת"ח שהתפלל שם. ומקרוב באו ת"ח אחרים והטו את עצמם לצד מזרח והרבה תלמידים נמשכים לאחריהם. וכהיום מקצת הצבור מתפללים לצד צפון כמנהגם הראשון ומקצתם לצד מזרח. האם רשאים לנהוג ב' מנהגים ואם לא, איזה מהם עדיף? המחבר מביא כמה שיטות הפוסקים שדנו בשאלה זו בכלל וחוף מעצם דין של פני' בתפילה לא"י שמקורו מגמ' ברכות דף ל ע"א האריך לבאר בטוב טעם ודעת כל השקלא וטריא בזה וגם החששות של מיחזי כשתי רשויות ומחלוקת הצבור. ונראה לי לציין שכמה

מחברים דנו בענין זה. עיין שו"ת חבלים בנעימים חלק ה סי"א שכבר עסק בזה והראה מקום לכמה מחברים ומנהגים בזה כגון בשו"ת זכר יהוסף או"ח ס' מ' ושו"ת משיב דבר או"ח ס' י' לפי דברי הרב הגאון ר צבי שכטר שליט"א המפורסם בחיבוריו ופסקיו והוא ראש ישיבה וראש כולל בישיבת רבנו יצחק אלחנן "דבר יפה עשה ידידי שאסף בירוריו אל מקום אחד דאידי דזוטרי מרכסו לטובת עולם הרבנים העוסקים בהלכה.

ספר נחל חיים – חלק א' ספר מחשבה מאת הרב סנדר זאב גולדברג.

כפי הכותרת בראש הספר הרב המחבר מעיין ומתעמק להוציא פנינים יקרים מחמשה חומשי תורה בנויים על יסודות חז"ל. המחבר שהוא רב חשוב ומוכר לי באופן אישי העמיד בבאלטימור עיר מגוריו בית מדרש לתורה ולתפילה ושם הוא מרביץ תורה תמיד. בסוף ספרו הנ"ל הביא כמה מאמרי הלכה ובאחד מהם ביאר את השאלה אודות יהודי אחד שכבר נודע לרוצח שברח לארץ ישראל ואם עפ"י הלכה מותר למסור אותו למלכות חו"ל למשפט בלי ליכנס במסקנתו יש לציין מה שהרחיב בענין זה הרב הגאון ר יהודי גרשוני ז"ל בקובץ מאמריו בספר "קול צופיך" ונגע כמעט בכל המסתעף מענין זה. הס "נחל חיים" כדאי הוא לעלות על שלחן מלכים מאן מלכי רבנן